

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ПРЕДМЕТІВ У ППІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри Протокол
№1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методичні основи викладання навчальних предметів у ПШ
Викладач (-і)	Проф. Романишин Р.Я.
Контактний телефон викладача	0504331651
Е-mail викладача	ruslana.romanyshyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Один раз на тиждень (вівторок)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методичні основи викладання навчальних предметів у ПШ» є систематизований аналіз методичних підходів та стратегій, спрямованих на ефективне навчання учнів у початковій школі. Основний акцент робиться на розробці та впровадженні педагогічних інструментів, які сприяють розвитку учнів, їхньому успіху в навчанні та формуванню ключових компетентностей. Специфіка дисципліни полягає у розгляді конкретних методик викладання окремих предметів у початкових класах, врахуванні психолого-педагогічних та нейрофізіологічних аспектів розвитку дітей цього вікового періоду, а також вивченні сучасних технологій, які можуть підтримати процес навчання. Основні теми включають питання педагогічного дизайну уроків, формування ключових компетентностей, інтерактивні методи викладання, використання інноваційних технологій, адаптацію матеріалів для різних типів учнів, а також психологічні та педагогічні аспекти комунікації з врахуванням основ когнітивної психології та запитів сучасної освіти та Концепції НУШ.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення дисципліни «Методичні основи викладання навчальних предметів у ПШ» є підготовка майбутніх учителів початкової школи до вирішення професійних завдань у процесі навчання молодших школярів та надання їм системного розуміння та практичних навичок у сфері методики викладання основних навчальних предметів відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти та потреб Нової української школи <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з формуванням комплексного розуміння педагогічних аспектів викладання; навчанням сучасним методам і підходам викладання; оволодінням методиками адаптації до індивідуальних потреб учнів; розвитком навичок планування та організації уроків; використанням інноваційних технологій.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будьяких інших проявів недоброчесності. <u>Фахові компетентності:</u> СК-2. Здатність організовуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні, та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної,	

громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Результати навчання:

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
	Початкова освіта		вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Наука про навчання: сутність та зміст	2	2	10
Тема 2. Співвіднесення понять «уміння» і «навичка». Процес формування умінь та навичок (дидактичний, психологічний, нейрофізіологічний підходи).	2	4	10

Тема 3. Пам'ять та навчання. Пов'язування навчання з попередніми знаннями.		2	2	10
Тема 4. Особливості процесу мислення учнів ПШ та вплив на ефективність навчання		2	4	10
Тема 5. Ефективні методи навчання учнів початкової школи		2	4	10
Тема 6. Застосування знань з нейронаук для ефективного навчання учнів початкової школи		2	2	10
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/sveiyt). Оцінювання здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою. Вид контролю: залік. Практичні заняття – 50 Самостійна робота - 30 Контрольна робота - 20 Максимальна кількість балів – 100 балів).			
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань 20 балів (перше теоретичне – 5 б., друге теоретичне – 5 б., перше практичне – 5 б., друге практичне – 5 б.). На денні форм навчання контрольна робота виконується на передостанньому практичному занятті. На заочній формі навчання пишеться за п'ять днів до завершення сесії.			
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх запланованих робіт			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за практичні заняття, 30 балів за виконання самостійної роботи та оцінку за контрольну роботу (20 балів).			
7. Політика навчальної дисципліни				
<u>Письмові роботи</u> : виконуються з дотриманням академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність</u> : списування під час контрольних робіт. <u>Відвідування занять</u> : відвідування занять є обов'язковим, пропущені заняття з поважної причини відпрацьовуються. <u>Неформальна освіта</u> : наявність сертифікатів онлайн-курсу на платформах				
Prometheus				
- Успішне вчителювання – прості рецепти на щодень - Впровадження інновацій в школах - Наука про навчання: Що має знати кожен вчитель? - Освітні інструменти критичного мислення				
EdEra				
- Навчаємося з радістю. Практична математика - Оцінювання без знецінювання - Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами				

оцінюється у додаткові 5 балів як поточна оцінка.

8. Рекомендована література

1. Авдієвська О. Розвиток асоціативно-образного мислення у дітей. Палітра педагога. 2009. № 1. С. 14–17.
2. Антошук Є. Українська школа ейдетики. Психолог. 2010. № 5. С. 5–7.
3. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
4. Диспенза Д. Розвивай свій мозок. Наука про зміну мозку / пер. з англ. І. Павленко. Київ : Форс Україна, 2019. 656 с.
5. Закон України «Про освіту». Прийняття від 05.09.2017 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Знання, навички і вміння. URL: http://pidruchniki.com/10310208/psihologiya/ruhi_diyi.
7. Канеман Д. Мислення швидко й повільне. Київ : Наш формат, 2018. 480 с.
8. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
9. Медіна Д. Правила розвитку мозку дитини. 3-тє вид. / пер. з англ. Т. Рибчак. Київ : Наш формат, 2017. 320 с.
10. Ментальна арифметика: від давніх часів до наших днів. URL: https://smartum.com.ua/about_us/blog/mentalnaya-arifmetika/mental-naya-arifmetika-ot-drevnih-vremen-do-nashih-dnej/
11. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок наповну. 3-тє вид. / пер. з англ. А. Замоцний. Київ : Наш формат, 2020. 272 с.
12. Оклі Б., Сейновські Т., Макконвіл Е. Уроки без мороки. Хороші оцінки без зайвих страждань / пер. з англ. Д. Кожедуб. Київ : Наш формат, 2019. 224 с.
13. Психологічна діагностика особливостей когнітивного розвитку молодших школярів в умовах інформаційного суспільства : колективна монографія / С. А. Гончаренко, А. Й. Ваврик, Є. П. Верещак та ін.; за ред. С. А. Гончаренко, Л. О. Кондратенко. Київ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 228 с.
14. Романишин Р. Я. Обчислювальне вміння та обчислювальна навичка: сутність та співвідношення понять. Гірська школа Українських Карпат. 2018. № 18. С. 60–65.
15. Романишин Р. Я. Теоретико-методичні засади формування обчислювальних навичок в учнів початкової школи : монографія. Івано-Франківськ : ТзОВ «ВГЦ «Просвіта», 2020. 424 с.

Викладач: проф. Романишин Р.Я.